

Jiří Kabelka:

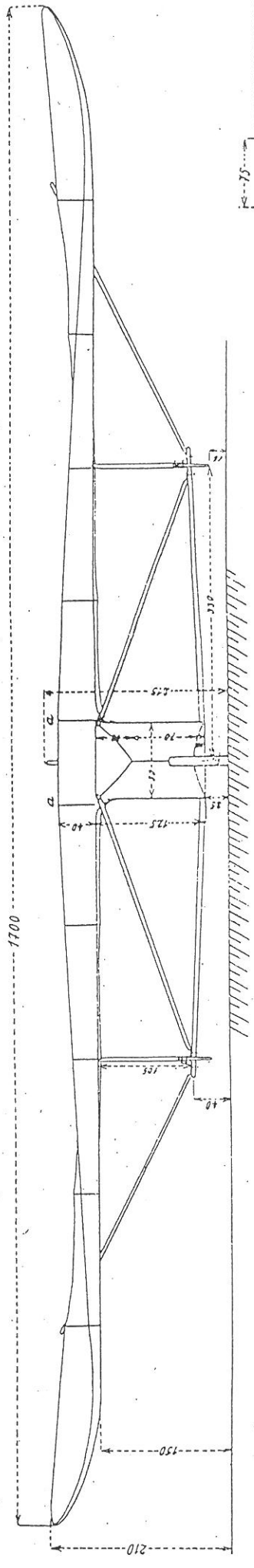
Bezocasý model s trupem.

Moje první pokusy s bezocasým modelem uveřejněným v »Letectví«, byly tak zajímavé a daly tak dobré výsledky, že rozhodl jsem se v těchto tendencích pokračovati. Tvar křídel i úhel šípu byl téměř ponechán, změněn profil tenký v tlustý a primitivní rám nahrazen trupem. Tyto modely lišily se hlavně od sebe profilem. Tak na jednom z nich byl zkoušen pro zajímavost profil bikonvexní, t. j. spodní hrana mírně vypuklá dolů, horní silně zakřivená. Celek měl tvar zploštělé kapky k jedné straně. Rozepisovati se o vlastnostech jejich, vymykalo by se z rámce tohoto článku. Chci jenom stručně popsat poslední, jenž vystaven byl také na Pražské letecké výstavě. Osvědčil se z nich nejlépe, jsa jaksi standardním výsledkem předešlých. Na první pohled jest zřejmo, co bylo vůdčí myšlenkou. Solidnost a důkladnost i za cenu menších aerodynamických výhod. Praxe tuto theorii dotvrdila. Model neměl vůbec žádných defektů, přistával bezvadně, a vzhledem k většímu zatížení na 1 dm² seděl ve vzduchu jako »prkno«.

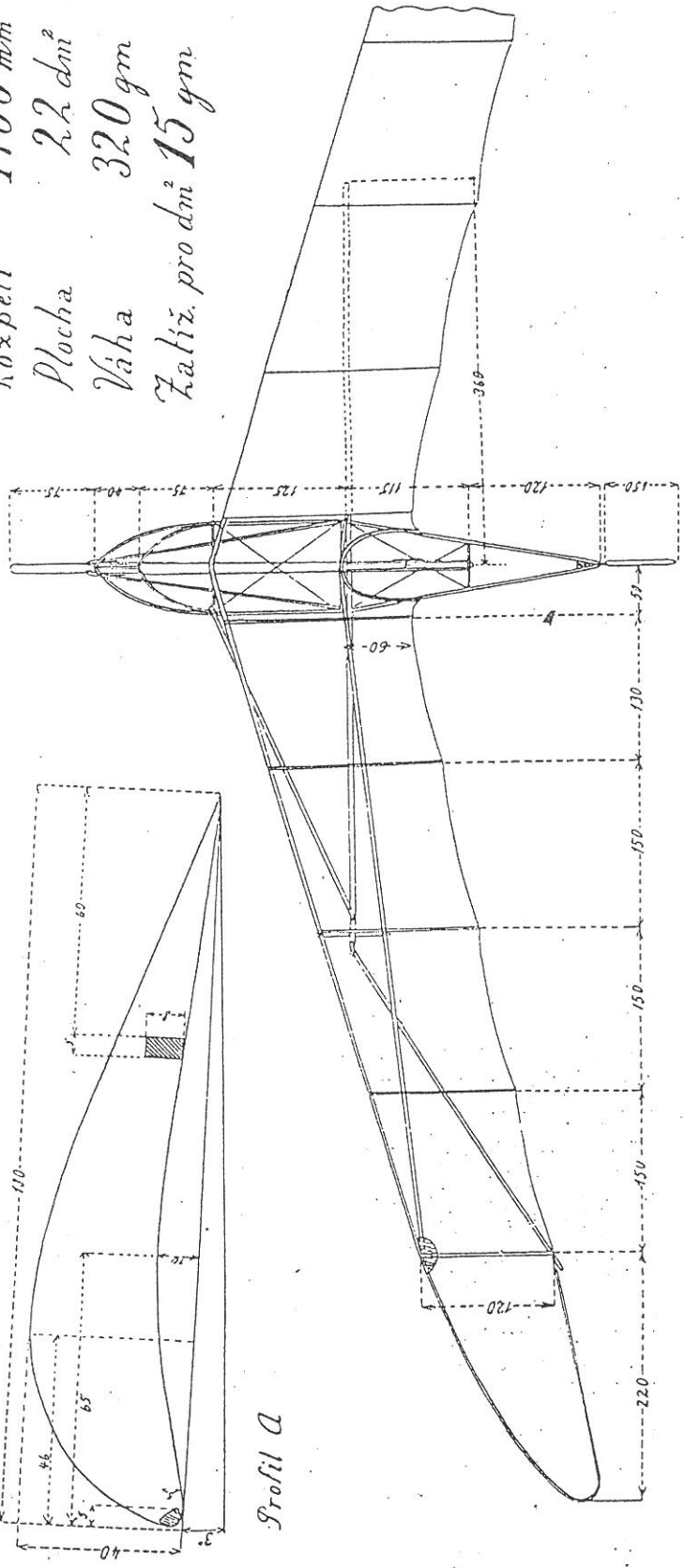
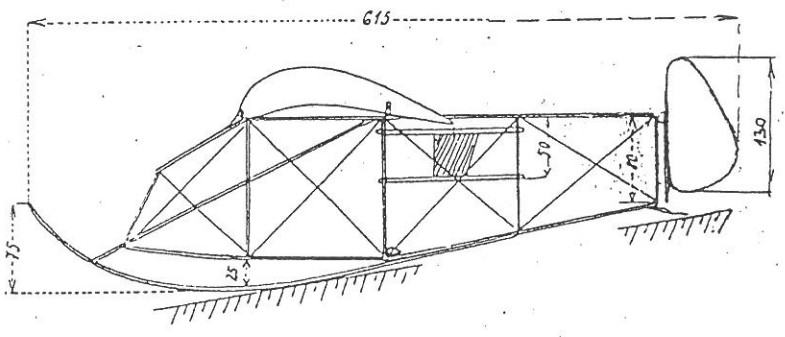
Trup je řešen jako celé letadlo velmi robustně. Jeho tvar byt nevyhovoval esteticky, vyhovoval bezvadně na namáhání. Jeho pevnost je podivuhodná. Váha odpovídá provedení. S přítěží 60 gm, směr. kormidlem, plně vyztužen vážil 150 gm. Čtyři podélníky z ruské olše pokud možno, málo ohýbané, mají průřez 3×3 mm. Trup má tři přepážky z vrstvené dýhy 2·5 mm. Tyto nejsou vůbec vylehčovány. Spoje provedeny drátkem a zality řídkým kličem. Před trupu, jakož i celé přistávací zařízení jest z bambusu. Model přistává na jedinou dlouhou lyži 7×3 mm, jsoucí téměř pod celým

trupem a vybihající daleko kupředu. Zadní konec jest upevněn v třetí přepážce, na přídí pak dvěma bambus. tyčkami. Procházejí první přehradou, k níž jsou připevněny drátkem a končí na hořejších podélnících trupu, jak zřejmo z výkresu. Tím jest trup, resp. před trup, chráněna dokonale. Tento způsob provedení lyže vylučuje jakýkoli defekt i při příkrém přistání. Na konci trupu jest pak malá ostruha. Upevnění přítěže jest ponecháno jako u prvního modelu, jen s tím rozdílem, že použito jediného závaží. Zařízení toto se výborně osvědčilo pro svoji možnost přesné regulace. V druhé a třetí přepážce jsou zaklíženy dvě tyčky čtyřhranného průřezu. Upevnění jest pojištěno tím, že do každé z vnitřku těsně podle přepážky jest vražen krátký špendlík. Přítěž jest litá z olova, nahoře i dole má žlábků přesně zapadajících do tyček. Ovšem musí se složit mezi tyčky hned při zaklížování. Drátek procházející závažím jest upevněn vzhůru, a lehce přístupný. K většímu pohodlí jest střed křídel vynechán, a nahrazen bambus. obloučkem. Tím jest možno pohybovat i libovolně závažím. Trup jest celý ztužen voskovanou reznou nití, čímž docíleno naprosté tuhosti celku. Křídla jsou upevněna nahoře na trupu. Mají dva podélníky z ruské olše 4×4 mm. Uprostřed jsou spojeny duraluminovými plíšky. Žebra jsou ze dvou pásků obyčejného bambusu, jež jsou každý zvláště upevněny na podélnících. Zadní hranu tvoří rezná nit. Oblouky na koncích jsou z bambusu a spojeny s posledním žebrem tenkou příčkou. Přes to, že plocha byla dostatečně tuhá, byla ještě vyztužena tyčkovou konstrukcí. Na podélníky trupu dole těsně k přepážce jest upevněna profilovaná tyčka ze smrku. Šikmo vzhůru jest pak další, takže tvoří spolu s trupem pevný trojhran. Od konce vzhůru k třetímu žebru, od středu počítáno, jest křídlo ztuženo vzpěrami tvaru V. Na těchto jest upevněna malá ostruha; model když přistane, jest jen málo nakloněn a výztuhy jsou jí chráněny dokonale.

Konečné laloky regulují se tyčkou k poslednímu žebru. Křídla při pohledu z předu nemají vůbec postavení do V. U středu jest malý náběh, který přechází v silné negativy. Směrové kormidlo jest velmi citlivé; laloky musí býti bezvadně souměrné, jinak model přechází ihned do zatáčky. Dost velké zatížení, jak se ukázalo, nevadí. Za bezvětří má model klouzavý poměr 1:8. Teprve za větru 5—6 m ve vteřině začíná plachtiti. Potážen byl hedvábným papírem, lakovaným speciálním kaučukovým lakem. Tento lak má několik výborných vlastností. Dokonale impregnuje papír proti vlhkosti, a současně napíná

Rozpětí 1700 mm
Plocha 22 dm²
Váha 320 gm
Zatíž. pro dm² 15 gm

Profil A

Bezocárý šípový model konstr. J. Kabelka. - 1924